

Szikszai Béni: Ahogy én láttam – beszámoló a 20. századi református ébredésről

A szuverén Istenről

Isten benne van a világban, és a világ benne van Istenben. Benne élünk, mozgunk és vagyunk. Ebben az őt megtagadó világban is, Ő tartja fenn a rendet. Törvényei a rend törvényei. Amint Ő magára hagyja a világot, megszűnik a rend, bomlás és káosz támad. A természeti törvényeket Isten garantálja, aminthogy az erkölcsi törvényeket is. Annyi a világban az erkölcsi erő, amennyi Istenből van a szellemi világban. Minél inkább a materiális erők foglalják el a Szentlélek helyét, annál „kietlenebbé” válik a föld. És amíg a teremtés előtt a Szentlélek az életre melengetés szerelmével „kotlott” a vizek fölött, a vég felé haladva eltávozóban van innét.

Pedig ebben a világban annyi a szabadság, a világosság, az igazság, az élet, amennyire a Szentlélek uralma alatt van. Ha nincsen Szentlélek, ezek a kifejezések üres csigahéjak csupán.

A történelmet Isten alakítja. Vagy odaadja a világot romlásra vagy kézbe veszi megújulásra. Az, ami van, mindig az Ő történelmet formáló keze munkája. Hatalmasságok és erők, mind tőle vannak.

Az ige szerint a legnagyobb történés a jelenvaló világon a lélek ébredése, amikor üdvösséget nyer.

Az egyházzól

„A protestantizmus, mint elv az egyházon kívül ugyan világnézetté vált, s diadalmas pályafutást végzett, de az egyházon belül alig egyéb, mint a római katolicizmusnak a xvi. században lerombolt épületrészeiből összehordott kövek egybeforrasztó maltere” – Pokoly József a Protestáns Szemlében (1907).

A keresztyénség lényege nem a kulturális fejlődés munkálása. A keresztyénségnek csupán mellékkérdése a világ kulturális fejlesztése (vagyis csupán következménye az evangéliumi életnek). Ezért az a különös, hogy amint egyetlen célját – a lelkeknek Jézus Krisztusban Istennel való megbékéltetését elmellőzte, a mellékkérdések felismerésére és megoldására is alkalmatlanná vált. A századfordulón az Ige utáni vágyakozás miatt hagyták el az emberek a református egyházat és csatlakoztak a baptistákhoz.

A református egyház nem akart ébredést, minden időben ébredés-ellenes volt. Nem akart, mert az ébredő gyülekezet a lelkésszel szemben olyan kívánalmakkal lép fel, amelyeknek csak akkor tehet eleget, ha maga is felébred. Az ébredés megszüntette volna az egyház és persze a papság, kiváltságos rendi helyzetét.

Az egyház pietistáknak, álmodozóknak, vagyis képmutatóknak bélyegezi a felébredteket.

Mikor az egyház élettelen, kisebb élő közösségek alakulnak ki benne. De, ha élne az egyház és befogadná az Igét, nem volna szükség a (házi) közösségekre.

Az (nép)egyházi élet maradi. Reakciós. Nem az a baj az orthodoxyában, hogy ragaszkodik a régiékhöz, hanem az, ha azt képzei, nincsen semmi új. Egy dogmatizmusba merevedett egyház fölöslegessé teszi magát. Ha fél halálra szántan belépni az új körülmények közé, melyeket Isten teremtet számára a történelemben, ez a félelem halálát fogja jelenti.

Nem az egyházi vagy sakramentális reformok az új élet jelei, hanem a szívbéli megújulások.

A református egyház nem mert szakítani a polgári tradíciókkal, nem fordult igazában a nép felé, hanem megmaradt a „polgári társadalom” kereteiben. Ezért nem lehetett igazán népi ébredés, ha volt is imitt-amott népi megmozdulás, valójában megmaradt a polgári társadalmi osztály új színe gyanánt.

Két nagy ellenfele van az ébredésnek: a dogmatizmus (amikor csak a tanok tisztaságával törődnek) és a liberalizmus (az elvilágiasodás). Míg a dogmatizmus útja kétség nélkül a megmerevedés és halál, a liberalizmusból van megtérés.

Nem vették észre, hogy az istentelenség az egyházak elesettségéből és a társadalom kulturális fejlődéséből származik.

A szabadság a világban mindig relatív fogalom. Mindig a hatalmon levők szabadsága, de a hatalmon levők éppen azért halálraítéltek, mert az elnyomottak mindig életre sarjadzanak, és előbb-utóbb az elnyomók fölébe kerekednek.

Az ébredés tartalmáról

Az ébredés kezdete Istenben van. Ha nem, akkor csak emberi zenebona az egész. Az ébredés valójában nem egyéb, mint bűnös emberek megtérése, a megtérés pedig tulajdonképpen a bűnös ember engedelmes válasza Isten kiáradó szeretetére. Minden megtérés titka: hallgatni Istennek emberek által hirdetett ígérére. Nem valami érzéklöltire várni, hanem úgy állni előtte: „Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád!”

Minden keresztyén ember életprogramja csak ez lehet: mindent megtenni, amire lehetőség adatik az evangélium által mások üdvösségre vezetésének érdekében. Ez az ébredés és a felébredt ember feladata (pl. ifjúsági egyesület, vasárnapi iskola).

Íme a radikalizmus, ha még ki nem mondottan is: keresztyénnek csak azt ismeri el, aki vallást tesz a benne lévő reménységről.

A cél nem a tagtoborzás, hanem hogy minél több lélekkel megismertessék Jézus Krisztus evangéliumát. **Egyetlen cél: a bűneikben kínlódo lelkeket Jézushoz akarjuk vezetni.**

„Csak az a kérdés, hogy te szereted-e Jézust vagy gyűlölsz? Harmadik lehetőség nincsen. Ha nem szereted, gyűlölsz.”

A hívó ember sosem mehet támadásba a hitetlennel szemben. Ha a prédikáció nem bizonyágtétel Istennek a Jézus Krisztusban megjelent szeretetéről, hanem fenyegetőzés Isten haragjával, már testi indulat van benne. A szelídebb hang talán az ellenséget is jóakaróvá teheti.

Az igehirdetés ilyenkor mindig krisztocentrikus. Mindig a kereszt áll a központban. A Bethánia-konferencián másról, mint Jézus Krisztusról, a megfeszítettről, nem lehetett beszélni. Az ébredési összejövetelek igehirdetései, alkalmi, konferenciái soha nem hagytak kétséget afelől, hogy szükség néktek újjászületetnek, és újjászületés nélkül senki nem láthatja meg Isten országát.

A Szentlélek vezethet bünfelismeréshez, hogy így boldoggá tegyen. Megbékélés és boldogság ugyanis csak a megismert, megbánt és megbocsátott bűnök után következhet.

Az ébredés feltételeiről

Személyhez kötött-e az ébredés? Tény, hogy a legtöbb ébredés személyhez kötött. A bibliai ébredések is. Egyvalaki engedelmes igehallgatása nyomán ébrednek százak, ezrek. De az is tény, hogy az ébredés nem mindig függ össze az igehirdető engedelmességével. Engedelmesség nélkül nincs ébredés, de nem minden engedelmes igehirdetés nyomán támad ébredés (pl. Jeremiás esete). Az ébredés általában egy ember életén keresztül bontakozik ki, aki engedelmes eszközként adja magát Istennek. Hordozójává lesz az élő ígének.

Alázatos odaszánás az alkalmassá tétel egyetlen titka! Így szól magában: „Miért éppen engem, aki alkalmatlan vagyok? Másrészt pedig így szól: „Ki tenné, ha nem én? Miért vállalná más a kockázatot?” Aki a Lélek által támasztott eme kettőségben él, azt Isten alkalmassá és nélkülözhetetlenné teszi. Ez az eszköz mindaddig e pozícióban marad, amíg valamit magának nem vesz el abból, amit Isten magának tartott fenn.

Nem kétséges az ébredés Szentlélektől való eredete, de az sem, hogy mutatkoztak az ébredésnek erősen pszichikai vonásai is. A hit helyére az érzélem, a belső meggyőződés helyére a külső testtartás lépett sokak életében.

Minden ébredés magában hordja a belső elerőtlenedés csíráját, mivel szükségképpen az ember is benne van.

A csontokba rekesztett tűz minden ébredésnek kezdeti ismertetőjele.

Amikor a keresztyén ember defenzívába húzódik, az mindig a Lélek áradatának apadását, amikor támadásra indul a bűn ellen, a Lélek kiáradását jelenti.

Mentalitás az ébredés idején: „Lelki ébredés idejét éljük. A Tűz országszerte terjedőben van. Messze vagyunk még attól, amire Isten képessé tehet minket. Időnkől, erőnkől, javainkból még mindig csak a fölösleget adjuk oda, nem az éjszakáinkat, nem a vérünket, nem az alsó ruhánkat.”

A cél megvalósítására szolgáló eszközök az igeolvasás és imádkozás. A hangsúly az odaszentelésen volt, aminthogy minden idők keresztyénei számára ezen volt és lesz. De ott a kísértés, hogy a kegyelmi eszközök gyakorlása nagyobb hangsúlyt kap, mint az odaszánás. Ismételten voltak és lesznek idők, mikor nem a valódi keresztyén életen van a hangsúly, hanem a mindennapi igetanulmányon. A lelkipásztorok és a tagok legyenek az egyháznak munkálkodó tagjai.

A Szentlélek munkája nélkülözhetetlen az ébredésben, például mert Ő teszi egybehangzóvá a hirdetett Igét. Erre nézve minden emberi lángelméjűség tehetetlen. Úgy gondolom, meg is kaptuk a válasz lényegét: elhivatás és elküldetés kérdése ez. Hívás pedig Isten iránti belső engedelmesség nélkül nincs, csak aki engedelmesen a Bárány fejére tette kezét, és így szólt: helyettem, ahhoz szól az Isten is így: helyettem. Ez volt az, ami hiányzott és hiányzik a „jó” prédikációkból is (vagyis Krisztus).

Ha nagy társadalmi átalakulások közben vagy közvetlenül előttük jön az ébredés, figyelni kell azokra a (népi) rétegekre, amelyeknek jövőjük van, noha e pillanatban a döntő erő nem az övék. Ahhoz, hogy lelki ébredés lehessen, mindig a saját népét kell először az Úrnak rendeznie. Amíg népének sorai rendetlenek, amíg tunyán vagy önkényesen mindenki azt csinálja, ami éppen kedvére való, ébredésről nem lehet álmodni. Amikor azonban népe egységes bűnbánattal lábai elé esik, eljő a rügyfakadás. Ha saját népével elkészült, a környező világ már nem probléma számára.

A megújulás alapja mindig ez a felismerés, hogy „ő, én nyomorult ember, aki a maga erejével képtelen minden jó cselekvésére, viszont minden gonoszra hajlamos.” Csak ebben a felismerésben ragyoghat fel diadalmasan a Jézus Krisztusban való szabadítás. Csak ahol véget ért az én erőm, ott áradhat ki Isten ereje.

Az ébredés elindulása

Sokszor ugyan nem látjuk a ma Ítéletében a holnap kegyelmi fényét, és nemegyszer csüggedten, keseregve, ajkunkon a miértek sorozatával indulunk vagy sodortatunk tova, mert elfelejtjük, hogy nem a pihés fészek, hanem a holnap magvetése számára teremtett az Isten.

A legsötétebb éjszakában is új hajnalért munkálkodik a Szentlélek Isten.

Az ébredés felülről jött. Nem volt módszerhez kötve. Jött volna módszeres evangélizáció nélkül is.

Ami új, az mindig imádsággal kezdődik. Olyan az ébredés, mint az első szerelem. Magad sem tudod, mi történik benned és veled, csak benne vagy valamiben, ami ellenállhatatlanul sodor magával.

Leginkább a hugenotta indulót énekelték: „Hogyha megindul az Isten.”

A felébredt élet – a kegyesség

Kálvin tanításában a keresztyén élet lényege: önmagunk megtagadása. „Nem vagyunk a magunkéi, tehát ne azt tűzzük ki magunk elé célul, hogy keressük azt, ami nekünk test szerint jólesik. Viszont Istenéi vagyunk, tehát neki éljünk és haljunk meg!”

Nem az a lényeg, hogy mit nem teszel, hanem hogy mit teszel. Ez történik mindenki életében, aki egyszer igazán találkozik Jézussal.

A lényeg: „Mit tenne Jézus?” „Megtalálják a Szentlélek vigasztalását, kik irántad való szeretetből minden testi gyönyörűségről lemondanak. Nagy lelki szabadságra tesznek szert, akik a te nevedért a keskeny útra lépnek és minden világi gondot félretesznek” (Kempis Tamás).

A felébredtek életkegyességéhez hozzátartozott a divat és a szórakozások elutasítása. A lány visszautasította a báli meghívót, a fiatalember nem ivott együtt a cimborákkal. Ez már konzekvens hitvallás volt Jézusról. A divattal szemben kedves egyszerűséget követtek. Viszont Isten Lelke nem vesz erőszakot a természetes ösztönökön, hanem erkölcsileg meghatározott mederbe tereli azt.

Jézus Krisztus teljes odaszánást követelt a követőitől. Aki engem követ, az önnön lelkét is gyűlölje meg.

Mégis, az emberek három dologban egyeznek: fősvények – a mások érdemeivel szemben; bőkezűek – mások szapulásában; elégedetlenek – a meglévő viszonyokkal.

A mi felismerésünk az, hogy a Róma 7-et és 8-at együtt éli az ember. Más szóval az élő keresztyén élet lényege éppen abban van, hogy a kettő, az „ó, én nyomorult ember” és a „felettébb diadalmaskodunk” feszültségéből támad az új, a mindig megújuló diadalmas élet. De éppen mert mindig a havi vérként felfakadó kísértések gyötrelmei között alázódva, bukva, esve éri el diadalait, soha semmit sem tulajdonít magának, hanem mindent Krisztusnak. Annak, Aki a naponta támadó és mindig megszégyenítő „én” kudarca nyomán teremti az újat.

Mivel a Róma 7 mindig gyötrő kínjában magának semmit nem tulajdoníthat, hanem minden diadalt Krisztusnak köszön, kétsége sem lehet felőle, hogy Általa felettébb diadalmaskodik mindenben. Istenre nézve tehát törhetetlen bizonyossága van az üdvösség felől.

Szolgálatunk alapja az a tudat, hogy hitványságunk, kiújuló bűneink ellenére, cselekedetekre hívott el az Isten, melyeket számunkra időnknek előtte elkészített. Ami feladatunk: engedelmesen rábízni magunkat Isten kezére, hogy véghezvigye, amit felőlünk elgondolt. „Leteszem a felelősséget, Uram. Nem látok egy lépést sem. Nincs bölcsességem és erőm. Hátul bűn mar, elől félelem kísért. Te vezess! Ahogy lesz, az a te utad és akaratod.”

A felébredtek a szolgálatra használták szabadidejüket.

Kegyelmének gazdagságát abban látom a legnagyobbnak, hogy keresztyén futásom idején nem engedett a magam útján járni, hanem megtartott az Ő útján. Olyankor is, amikor elestem. El kellett esnem ahhoz, hogy más elesetteket az együttérző szív ítéletmentes könyörületével emelhessek fel.

Aki az Urat engedelmesen követi, az az iránta való engedelmisséget nem teheti függővé családi kötelekektől sem.

A szívből, mely nyitva van a világ felé, a huzat kilopja a Szentlelket.

Ébredés és imádság

Az imádkozás teljes ráhagyatkozás Istenre, és teljes bizalommal való várakozás az Úrra. Nem akarok semmit, legyen egészen úgy, ahogyan Ő akarja. És bármi legyen az, alázattal elfogadom az Ő kezéből.

Mi az imádság értelme? Igen-igen nagy értelme van. Több, mintha „Isten kezét a mi imádságaink mozgatnák” – ahogy szeretik mondogatni némelyek. Sokkal több ennél, hogy imádságban megkereshetem és megtalálhatom Isten kormányzó gondolatát és ebbe a gondolatba én is belemerülhetek. Aki benne van, az párhuzamba került Isten gondolatmenetével. „Látja cselekedni az Atyát, és amit az Atya cselekszik, ő is cselekszi.”

Szüntelen imádkozzatok! Legyen állandó „forró drót” köztem és Isten között! Mindig tudjam, hogy ami történt, Tőle és Általa van! Amikor pedig nehéz megértenem, tudomásul vennem a nehézségeket, próbákat, ennyit mondhatok: most még nem értem, de eljön az idő, amikor majd megértem. Nincs drágább élmény, mint cselekedni látni Istent.

A hétfő esti imaórák voltak az egész ébredés ütőerei.

Az ébredés idején felmerülő veszélyek

Kétségtelen, hogy a Jézusra találás első szerelmében minden napfénybe borul. De sokan úgy gondolják, hogy ez a repdeső állapot végleges. Nem szabad az egyszeri csodálatos élményt állandósítani.

Az úri(záló) hívőknek az a baja, hogy addig tapintatoskodnak, míg eltapintják az igazságot. Jézusnál senki sem volt tapintatosabb a bűnössel szemben Jézusnál. De, amint képmutatásról, hamisságról volt szó, nem kerülgette az igazságot.

Amikor az ébredés a szolgálat hordozóival szemben az odaszánás és engedelmisség kérdésében engedékeny, annak mindig csúszás a következménye. Hogy a patak vize malmot hajtson, össze kell szorítani.

Az emberi hiúság kísértése a sikerek miatt. A lényeg a szolgálni vágyás.

Az ébredés gyöngéje sok esetben, hogy nemigen merte a mai élet felől megközelíteni az igazságot, csak az Írás felől. Így viszont sokszor nem jutott el a ma emberéig, hanem csupán nagyszerű igei eszmefuttatás volt.

Másik veszély, mikor azt hisszük, hogy az Ige maga nem elég, hanem kell hozzá körítés (program, műsor, szórakoztatás). A nagyobb sikerek eléréseért nem szabad engedni az Ige követelményeiből. Nagy odaszánás, böjtölés, szinte transzba imádkozás. Ne akarjunk azonban emberfölöttivé válni. Nem lehetünk szentek csak megszenteltettek. Továbbra is vannak ösztöneink (pl. szerelem), csak hogy nem az ösztönök uralkodnak rajtunk. Csapdába esünk, ha azt gondoljuk, hogy képesek vagyunk többek, jobbak, különbek, szentebbek lenni, mint a többiek.

Az ébredés a nép, vagyis a legsalsóbbak felé is kell, hogy irányuljon. Különben célt téveszt. A betánista ébredés idején a nép csak állt és nézett. Az ébredés orvosok, bírók, papok, tanárok és polgári hölgyek ébredése maradt. Esetleg csak alkalmazottaikra terjedt ki.

Az ébredés (de a gyülekezetek is) hanyatlásnak indul, amikor a vezetők, a hívők a múltból élnek, mintsem a jelenből.

A másik veszélyt a könnyek rejtik. Azok sokszor nem a bűnbánat vagy hálaadás, nem az Istenre találás, hanem az egymásra való találás könnyei. Hányakat tévesztettek meg a könnyek! A könny pedig leginkább az indulat, az érzelem kifejezője, nem a tudaté és az akaraté. Nem biztos, hogy amikor könnyeink legyőznek, Isten győzött le. Talán félelmünk, szerelmünk vagy más indulatok. Sohasem a könnyek, hanem mindig a tettek a döntők.

Az ébredéssel járó harcok

Az ébredés kezdetén az ördög azzal akarja megakadályozni az egészséges imaközösség kialakulását, hogy elősdi, fontoskodó lelkeket telepít be a közösségbe. Ki kell tenni a közösségből a kegyeskedő, csak a közösség lelki erejét elszívó élőködőket.

Nem szabad a győzelem mámorába esni és untalan a győzelmes evangéliumról beszélnünk ahelyett, hogy a szolgáló életre helyeznénk a hangsúlyt. Fejlődő világban, letűnő társadalmi rendben élünk és ilyenkor tudni kell, hogy a keresztyén kultúra nem örökkévaló, sőt az evangéliumot nem fogjuk tudni a Föld egész lakosságára rákényszeríteni.

Ezért is mindig szolgálva, Krisztust kell prédikálni és Hozzá hívni az embereket és nem egyházat intézményesen reformálni, mert azt egy újabb rendszer elsöpörheti, de nem a krisztusi hívőket.

Hibák, tanulságok az ébredés idején

Nem fordultak a nép felé, hanem megmaradt középosztálybeliek ébredésének.

A kor igehirdetői, bizonyágtevői nagyszerű emberek voltak, csodálatos ideáljaik voltak, nagyszerű elképzeléseik a holnap felől, de nem mertek szembenézni a holnappal, és nem merték megérteni az embert, aki nem hisz, mert nem látja értelmét (vagyis nem törődtek a szocializmus okozta mély társadalmi átalakulásokkal a két világháború után).

Mondhatjuk így, hogy az ébredés fölfelé (vertikálisan) pontosan tudta, mit akar, de vízszintesen (horizontálisan) nem volt programja. Úgy volt, mint a tanítványok, akik az éhező tömeget látva, azt a megoldást akarták, hogy: menjetek és egyetek, Jézus pedig azt mondta: adjatok nekik ti enni. Ezért nem volt képes gyökereit mélyen a nép közé bocsátani. Ezért sodródott mindig a társadalom pillanatnyi hullámverése irányában.

Hiba, mikor az ébredést egyesületi, azaz egyházi üggyé teszik, és nem az emberek Krisztushoz vezetése a cél.

Nem vették észre, hogy az istentelenség az egyházak elesettségéből és a társadalom kulturális fejlődéséből származik. Nem hitték, hogy a hit és a tudás összeegyeztethetetlen. Inkább bizonygatták, hogy a tudomány Isten létezését bizonyítja. Ez azért sem állja meg a helyét, mert az emberi tudomány egyrészt korlátozott (csak annyi mint egy gombostűszúrás a Föld felszínén), másrészt eleve az Isten elleni lázadásból fakad, tehát célja nem Isten létezésének feltárása, hanem annak tagadása. Megismerni, hogy nincs. Aki Istent meg akarja ismerni, „hinnie kell, hogy elé

járuljon.” Ezzel a ténnyel sem az egyház, sem az ébredés nem számolt. Holott azt kellett volna mondania: „Nem mindenkié a hit.” Ha nem hiszed, nincs veled mit tárgyalnom. A hitetlenség szemszögéből ugyanis Isten kijelentése mindig képtelenség, míg a hit számára a hitetlen szemlélet válik megfoghatatlanná.

Sajnos sokszor a hangsúly az ébredéskor (de általában a gyülekezet szolgálatában ma is) nem a megtérésen, az újjászületésen van, hanem világnézeti viták, egyházi kérdések vannak napirenden. Nem az egyén üdvössége, hanem az egyház megújulása volt a középpont.

Még egyszer, nagy hiba, mikor az egyház teológiai irányzata nem Christo-, hanem Ecclesia-centrikus. Amúgy Sebestyén Jenő történelmi kálvinizmusa a legbecsületesebb egyházmentési szándékból fakadt.

Az egyház csak akkor képes helyesen viszonyulni e jelenvaló világhoz, ha Urához helyesen viszonyul. Míg azonban a környezethez való viszonyulást mindig a történelmi körülmények szabják meg, a Krisztushoz viszonyulást azóta, hogy testben megjelent közöttünk, mindig ugyanaz. Itt tévedett az egyház. Úgy képzelte, új körülmények között más módon viszonyulhat Krisztushoz. Nem kereste a megtérés és újjászületés útját. Éppen ezért nem lehetett mondanivalója a világ számára.

Az is helytelen, ha az ébredés népének nincs rálátása a világra. Az ébredés embereit azonban általában nem érdekelte az, ami körülöttük történik. Hívó ember nem politizál, ez volt a mondás, és ehhez tartotta magát a tömeg. De kérdezem, politizálás az, ha valaki számon tartja, figyelemmel kíséri a történelmi események folyamatosságát, és levonja azokból magára és környezetére nézve a tanulságot?

A hívó embernek véleménye kell, hogy legyen mindenről, ami körülötte történik, annál is inkább, mert hite szerint nem magától, véletlenül történik, hanem Isten történelemformáló keze nyomán. Az volt a baj, hogy minket valójában nem érdekeltek azok, amik körülöttünk, csak amik bennünk történtek.

Nagyszerű tetteink rugója sokszor a hiúságunk!

Változó világban van, ami nem változik: „Evangéliumot a bűnösöknek. Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. Jézus Krisztus feltámadt és élnek mindazok, akik hisznek Benne.”

A nyelveken szólók, az élményt keresők, az extatikusok kivétel nélkül testben végezték, és nem úgy, mint a galáciabeliek, hogy lélekben kezdték, hanem a kezdés is testi volt.

Ébredéskor látványosságai leszünk a világnak és e látványosság szellemi forrása Istennek. Minden ébredés tragédia, mert minden ébredés kereszttel végződik. A tragédia azonban csak a mi szemünkben bukás, mert Isten ereje az erőtlenségben van. Isten a kereszten a legnagyobb. Szíve ott annyira kitárult, hogy belefért az egész elesett világ. Illatozó életünk halálunk is egyben, mert az oltáron ég el a jóillatú áldozat.

Az ébredést nem lehet számokkal mérni. Az áradást igen. Az árvizet nem. Az ébredés nem áradás, hanem árvíz, amikor a folyó átcsap a gátak fölött és eláraszt mindent. Sodra nemcsak életet, hanem halált is jelent. Nemcsak a világosság, hanem a sötétség lelkei is munkába lépnek.

Sajnos az ébredés legpozitívabb munkásairól is kiderült, hogy anyagiasak, kétkulacosak és az elvhűségnek sem éppen mintaképei. Ezek több-kevesebb átéléssel játszották szerepüket, aki azonban az eseményeket munkálta, az a Szentlélek, Aki egyedül hatalmas arra, hogy bünfelismeréshez vezessen, és így boldoggá tegyen.

Felhívás

„Keresztyén szövetséges tábor (gyülekezet)! Kell, hogy belesendüljön végre a szíved és megrázzon lelked mélyéig, hogy nem vagy a magadé. Nem lehetnek egyéni terveid, egyéni álmaid. A hálaadás arra kötelez, hogy azt cselekedjem, ami Őneki, az én Uramnak és Megváltómnak kedvére való.

Az utolsó időket éljük. Az idő rövidre van metszve. Nem arra valók a napok, hogy adjatok, vegyetek, házasodjatok, férjhez menjetek. Közel van az Úrnak nagy napja, közel és igen siet. Haragnak napja az a nap, szorongattatásnak és nyomorúságnak napja. Ideje az álomból felserkennetek. Ideje, hogy földhöz tapadt lelkünk fölemelkedjék, és Isten népe égő mécses tartva kiáltssa: „Bizony hamar jövel, Uram Jézus!”

Egész emberekre, egészen elszánt életekre van szükség, akiknek csak egy ügy lebeg szemük előtt, hogy dicsőítsék Krisztus az Ő szentjeiben.”

Nem új látásra van tehát szükség, hanem kevesebb bűnre, több hűségre és engedelmisségre.

Üzenetünk ma is változatlanul ez: megtérni a kereszt evangéliumához és beépülni a felébredt népbe.